

Діло

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Кonto почт. шадн. 143.322.
Адреса для телеграм:
"Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописи не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно: в краю 450 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехо-
словацькій 30 ч. к., Румунії 150
лей, Болгарії 750 ал., Австрії
750 ал. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції 23-41.
Друкарні 23-25.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

3 тісної голови.

Львів, 18. липня 1928.

В Парижі виходить уже третій рік тижневик „Українські Вісті“. Видають його комуністи для української еміграції у відомих цілях. Виходить він собі там, виконує більшовицьку службу, як може і Бог з ним — сказав би дехто. Можна б і нам стати на такому вигідному становищі та й не звертати на нього ніякої уваги. Однак ми всеж таки з публіцистично-обов'язку заглядаємо до нього та й лонимо нераз руки над тим, що в ньому бачимо.

Ось не так давно бачили ми там біду низку фальшованих документів, очевидно політичних, фальшованих листів, інструкцій і т. п. Читач додумався, що мова про самі „контрольовані“ документи. Для прикладу пригадаємо невдалий та неfortunний фальсифікат листа д-ра Федка до свого зятя в Берліні. Лист мав бути політичною реве-ляцією, а фактично стався нечуван-ням у журналістичні скандали. Бо ні стилі ні форма того листа нічого спільного не мали не тільки з д-ром Федком, але й не могли мати нічого спільного з ніяким інтелегентом Га-лицької Землі з поміж ровесників д-ра Федка. Листа фабрикував я-кийсь „Ігорь малорос“ з Наддні-пряниці, що опинився без заняття та париським бруку та попав у про-вокатори і фальсифікатори. Отже тижневик „Українські Вісті“ здобув собі славу фальсифікатора, а що його фальсифікати походили від про-вокаторів і мали провокаційні цілі, то й прилипла до нього ще й окраса провокаторства.

Переглядаючи останнє число (71.) того тижневика, находимо знов, не знавши вже який з черги, напад і то напад несмачний, ординарний на У-країнське Національно-Демократич-не Об'єднання та його політику. Зо-крема ж заопікувався орган фальшу-вання й провокації промовою голо-ви УНДО д-ра Дмитра Левицького, виходящою у варшавському сою-мі дня 29. травня ц. р. Про ту промову помістив він уже кілька статей, але на них не варто було й уваги звер-тати — такі вони були білі та неша-сливо скомпоновані. Однак остання стаття є верхом нахабства та без-личності провокаторів і фальшиви-ків з редакції того тижневика. В ній читаємо між іншими нісенітницями про саму промову та її зміст ось яку: „значить, поминається в дурні і свою партію поминає в дур-ні всякий західно-український „по-літичний“ польський і західно-україн-ських інтересів супроти східного Союзу“. З того виходило, що го-лова УНДО говорить у польському сою-зі про „солідарність польських і західно-українських інтересів“.

Щоби написати таку „сензацію“, на це треба бути повним політичним аналізатом, або до той міри тісно-головим і безнадійним типом, що не здатний сиромогтися навіть на логіку курки. Але справа не вичер-пується самою характеристикою ті-сноголових „публіцистів“. Тут ще треба звернути увагу на деякі фак-ти. Промова д-ра Д. Левицького до-ці в цілості ніде не опублікована. Спробу її прилюдного оголошення в пресі спараліжувала польська цен-зура, що першу її частину сконфі-скувала в нашому органі. Не появи-лася вона досі друком і в соймових стенограмах. Отже крім послів, що її чули в союзі та Українського Кло-бу, який її впробував і накінєць крім кількох українських публіцистів зі Львова, через руки яких вона пере-ходила до друку в пресі, ніхто тієї промови в цілості не знає. Нато-місь знає її наша громада в тих ви-міках, що були опубліковані як ан-тати в пресі. А ці цитати саме дока-зують протилежне тому, що їй за-кидують „Укр. Вісті“ та інші біль-шовицькі органи.

Дійсно ликувалаб уся польська преса і вся польська воююча в полі-тиці „еліта“, якби почула з уст провідника національної української політики слова „про солідарність польських і західно-українських ін-тересів“. Тоді не тільки польська цен-зура не конфіскувалаб промови, але навпаки — вся польська преса її в цілості популяризувала б, а може й найшвидше би польські чинники, які її окремо видалиб для популяриза-ції. Однак як воно в практиці зов-сім інакше виглядає!

А тупоумний публіцист з „Укр. Вістей“, діставши в мізку якийсь на-ріст, чи може вбачив собі там ця-ха, белькоче про те, що в промові

д-ра Д. Левицького говориться ні більше ні менше тільки про поль-сько-українську солідарність під Польщею. Чи не провокація це? Тільки вона, тільки невольна злоба й низький, звірятий гін ненависті й упередження до всього українського національного політичного руху в Польщі могли підсунути авторові статті таку „розумну“ та „глибоку ревеляцію“. Очевидно, що аін про-мови не читав, бо не міг її читати, а й про зміст її не має поняття. Ко-лиж берегеться про неї писати, а на-віть по менторськи слати „ради“ на адресу національних українських політиків, то робить це тому, бо во-но впливає з його провокаторської природи.

Вершом же нахабства та злоби наємного публіциста з „Укр. Вістей“ треба вважати таке класичне закін-чення його статті: „Це сумне в цій справі, а „весела“ в ній хіба обстави-на, що роблять вони (тобто політи-ки з УНДО — Ред.) таке — хочемо цьому вірити — мимохіть, з тісної голови“.

Цей провокаторський цинізм дій-сно прекрасно характеризує „публі-циста“ з „Українських Вістей“. Він написав статтю „з тісної голови“. Того для він або сам траву їв, або когось нею кормив.

Огляд польської преси.

Монархія чи республіка — і яка? — Безвиглядні переговори з Литвою. — Знову Корфанти.

Варшава, 16. липня 1928.

Є цікаком зрозуміло річю, що ко-ли міністр із такою владою в дер-жаві, як її має марш. Пілсудський у Польщі, стають справу зміни дер-жавного устрою ультимативно, з у-сіми можливими наслідками при від-киненні його ультиматума, тоді 1) справа зміни устрою стає найакту-альнішою темою для цілої політич-ної преси, і 2) політична преса, ду-маючи реальними категоріями, пе-рестав безплідно аналізувати при-чини ультиматума всеважного міні-стра (найбільш переконуючий ви-слід аналізу на „ні“ не змінити стану річч, що каже „так“) і займається уже самою суттю майбутньої зміни устрою. Це справа, яка безумовно цікавить усіх громадян і навіть не-громадян польської держави, які з державою мають постійне до діла. Однак є надзвичайно для нинішніх умови в Польщі характеристичним симптомом, що ніякий відаам поль-ської преси не займається запові-дженою зміною польської консти-туції так ревно, як преса реакційна. Цей „тупет“ реакціонерів, які перші радісно відгукнувшись на заяву марш. Пілсудського, навіть дещо збенте-жених самих „стопроцентових піл-судчиків“, які тому — на диво — найшвидше у публічний дискусії на тему зміни конституції — на сірому кіпші.

Отже так палким тоном як поваж-ною міною при трактуванні цієї спра-ви провід недути слідує органи польської преси: вилеське „Слово“ — орган санацийних монархістів з мін. Мейштовичем та послом Ма-цкевичем на чолі; варшавський „Дзень Польскі“, орган санацийних монархістів з послом князем Яну-шем Радзівілом на чолі; кряті-шеский „Час“, орган санацийних т. зв.

„ліберальних“ консервативів-реак-ціонерів з відомим нам, галичанам Міхалом Бобжинським на чолі.

Про становище вилеського „Сло-ва“ до заяви марш. Пілсудського ми вже згадували кілька днів тому: „Слово“ захоплене. Після першої гі-стеричної атаки екстази, прийшли — дальші атаки, цілком логічні, ви-являючи недугу шораз небезпечні-шу. Отже „Слово“ є рішуче проти т. зв. президентського устрою, по-даваного досі ніби то з санацій-них кол як єдиний лік на всі хибні нинішньої конституції. „Слово“ є проти права „вєта“ президента, пе-рестерігає перед президентом, який буде „людиною кліки“, і перед пів-биситонним виборам президента, бо такі вибори і шалено коштують і не менше — деморалізують. Отже:

„Єдино лічлива монархія вилічить від-лих, які привнесла парламентарна респу-блика, і запобіжить лихам, що грозять від республіки президентської“.

Зате варшавський побратим „Сло-ва“, „Дзень Польскі“, залишає (по-кинувши цілком на боці питання: рес-публика чи монархія і доказує лише потребу змінення влади якогоне-будь голови польської держави. У статті „Два шляхи“ (з 14. л. м.), о-перуючи іменами Муссоліні, Прімо де Рівєри, Штрєзємана, Пуанкаре й Пілсудського, старався доказати взагалі переможний вплив визначної одиниці на хід державних подій (на-звичайнох длох статтях п. н. „До на-дправ конституції“ радить конкрет-но: вибір голови держави поза сою-мом (отже незалежності його від парламентаризму), відповідальності уряду в цілості й поодиноких міні-стрів виключно перед головою дер-жави, надання голові держави права „вєта“ проти ухвалення парламен-

том законів, зрівняння у правах і фактичному значінню сенату зі сой-мом, передача господарських справ державі окремим господарським „ті-лам“. Здається, досить — правда? Що знову „Час“ скаже (поза тим, що вже сказав, а про що ми вже пи-сали), це не цікаво постільки, по-скільки цілий ідеологічний провід „Часу“ творить спеціальну комісію „групи заховавців“ з „Б. Б.“, яка працює над проектом зміни консти-туції. Є ще: д-р Міхал Бобжинський, проф. Естрайхер і проф. Яворський — можна згорн уявити собі, що таке ця трійця придумав: перетворення Польщі в суціль „ліберально-реак-ційний“ рай!

10-го грудня 1927 р. Рада Ліги На-цій поручила двома членам Ліги, Польщі й Литві, покінчити стан мир-ної війни. У наслідку тої ухвали від-булася 6. квітня ц. р. у Кенігсбергу конференція з участю пп. Вальдема-раса й Залеського, після якої у Бер-ліні, Варшаві й Ковні радили три комісії. Дві останні покінчили свої праці три дні тому — польним фіа-ском. Голова варшавської комісії, радник мін. зак. спр. Шумляков-ський оголосив з цього приводу в пресі довшу заяву, складаючи — о-чевидно — знову виключно на „апер-тист“ литовців, які вживали постій-но „односторонніх аргументів полі-тичної натури, що відрали в цілість Річчипосполитої“ (Вільно). Одночас-но п. Сокаль, як уповноважений міні-стр — делегат Польщі при Лізі На-цій, склав 11. ц. м. у Секретаріаті Лі-ги Нар. тексти останніх польсько-литовських нот у справі пакту про неагресію, — знову з виправдан-ням Польщі, яка відкинула з ліміне литовський проект. З цього приводу ціла без вибік варшавська преса атакує знову Литву. Кайтесенція цих атак міститься у такому погляді „Курера Польського“:

„Литва перемовилася з Польщею не ве-ла. Лише вважала, що переговори, в старалася тікати спровокувати. Судячи з голові закордонної преси — перетри-нула ним разом струку“.

Наскільки цей погляд правильний — побачимо на осінній сесії Ради Л. Н. на якій польсько-литовський конфлікт знову стане рубом. Та пе-редати ще послухаємо 12. серпня, що скаже на зідлі легіоністів у Віль-ні марш. Пілсудський. Трудно при-пустити, щоби саме марш. Пілсуд-ський і саме у Вільні не торкнувся вилесько-литовської справи, яка безумовно є сьогодні найважли-шою і найбільш актуальною темою польської закордонної політики, так, як справа зміни конституції найбільш актуальною темою поль-ської політики внутрішньої.

І. К. н.

На економічні теми.

Ще про розбудову українського про-мислу.^{*)}

Перші світові кризи з цією утвореною власного промислу у нас зробили. Ба-чимо, що наша нація позбавилася матері-яльними ресурсами своїх реальних мате-ріальних сил. І це в збірнім вигляді як-найбільшій. Державні (і приватні) промис-лові заводи, отже важкого роду промис-лова виробля — це зрозуміло, як ви-гляд життєвої енергії нації. Державні й приватні заводи та фабрики становлять

^{*)} Дз. „Діло“ з 14. V. 28.

Спеціаліст енерг. і електрик несут та розвинути. Б. окремий заг. митт. повер-
Д-р ШВАРЦ ухвалу Соціально-
го ч. 4. проти
голом. митт. тез. 1921. Ліцензія на ви-
рошення, волосся електролізом дітерною
і кварцовою ліною. Безоперативне усуну-
вання жовтих. 79 3-3

виплати перші ієрри. Вони розбурхують
приспани догматичнім рабством духові
сил і переміщують життєвість на пуль-
суюче власною тілністю життя.

Однак, щоб розвинути як сади націо-
нальний промисел, нестє нам наразі сил.
Капіталістичні у нас нема. Нема у нас о-
дичини, щоб власним грошем могли со-
порити фабричні заводи. Та це не по-
винно бути причиною до апевіри, до за-
кінчення задуманого діла.

Нарід мусить хочемо багатіти. Це ви-
кликє за собор багатітня душі (кращий
стан преси, літератури, науки, мистец-
тва), а з цим іде в парі знова вище про-
мисловий промисел і т. д. Якщо будемо
держатися цієї ідеї, то мусимо аналити до-
рого вперед. Визна фактів такого посту-
пу у інших народів може послужити нам
за добрий дороговказ.

Але головна наша біда, що замало у
нас фахових людей. Число інженерів-тех-
ніків організованих (в „Технічній Т-ві“)
сьогод. 160, а усіх буде ладно 200. З того
числа великий відсоток творить інжене-
ри комунікацій, а решта — це машинопис-
ники, гірники й інші. Таке число рішуче
за мало і також кількома людьми у-
творити перші початки промислу.

Тому саме під сучасну хвилю належа-
ло би звернути увагу молоді, що вступає
в пороги високих шкіл, на авчання про-
мислового піднесення наших земель. Дум-
ки щодо вибору якогонебудь авчання є
різні — хоч всі вони сходяться в однім:
студії не оплачуються. Знаємо, що фі-
лософи, правники і ін. мають не краді,
а хто знає, чи не поганіші вигляди на
будуче, як інженери. А всеж такі великі
близькість молоді поліе права, філософію
чи що там, як візьме авчання інженіра.
Чому так є, арозуміємо, як експонатизмо,
що наша успішність є саме з цим на-
прямі вихована: для свободного реалі-
чного думання й еверірного творчого
авчання на полі промислу, що саме дає
авчання інженіра-техніка, немає у нас
найменшого арозуміння. І не дивно, бо
хтож має нас виховати в душі експонатиз-
м, а душі промисловий?

Тільки дуже нечисленні одиниці, що
випадають собі авчання інженіра, не ма-
ють можливості використати своє авчання
і або не роблять нічого, чекуючи на
щось, або беруться за якунебудь іншу
працю. Кажуть, що найкращі вигляди в
промислі має інж.-хемія. А в нас можна
порахувати їх на пальцях обох рук!
Чому таке дивне явище, що й тих кіль-
кох не можуть знайти місця праці?

Прогалаймо собі таси зараз по закін-
ченню авчання і боротьби. Численні ря-
ди молоді, викликані війною з нормальної
дороги життя, разнували продовжувати
студії — в авчаний мірі по високих госпо-
дарських і торговельних школах. І за
якбиш час викинула Прага, Відень та
інші закордонні міста численний гурток
інженерів-агрономів та експертів. З
малим винятком повернули вони до
краю. Праці не було, авчання не було, а
жити треба було. І з недовгим часом по-
лила праця. Вистає галупти сьогодні
по селах на кооперативні крамничі, ви-
стає авчати поступ одеського госпо-
дарства та гарну кооперативну й госпо-
дарську літературу, щоб пізнати, що та-
кі численні факції знайшли, а радше
самі авторизовані собі поле до праці. Бо
мусимо його авчати.

А що булоб тепер, тби авчання інже-
нерів, агрономів та експертів було
ладно кількох? Хіба ясно, що або спид-
но без праці або тижнями по підсках
Королівства, чи по різних „кресових“
нетрах. Тас отже лише поважна спід-
ність може в такім випадку поставити
перші кроки для розбудови нашого про-
мислу, лише організація може дати гар-
ний вигляд.

Інженери-техніки нехай намагаються про-
не. Нехай не забувають, що кількох лю-
дей, розвинутих десь по наших містках,
не дійдуть до нічого. Але дайта тасих
можуть зробити велике діло, бо мусять
жити.

Якщо отже хочемо себе промислово
піднести, мусимо масово заповнити про-
мислу в людях, звичай до технічної

праці. А що промисел сам конче потрібний,
не треба хіба визнавати. Масовим всту-
пом у техні. школи розбудуємо матері-
ально і духово націю. Дамо їм людей,
що зможуть провадити її до мети, дамо
організовані одиниці, спільні вірою в бу-
дуче. Промисел авчине нашу душу; ви-
ховає нас на націю, що авчатиме в часом
свої погані характеристичні примети:
еспалість, лінивість та мрієвність, а
виробить людей воли та подасть прихму-
ту пензль великих народів: промислову
творчість. Врешті разом із вище згада-
ним фактом авчатимеся й особистий
егоїзм, боротьба лише за власне існу-
вання — так прекрасно виплекані сто-
літтями неволі, а прийматиме повний крі-
стий світопогляд: усе за одного, один за
тоїх! Це є головний атут усіх організацій
на полі експонатизм і промисловий, отже
і експонатизм чи промисловий коопе-
рацій.

Якщо були у нас передіше проблемні
якогось промислу, то він находився (і
находиться) переважно в тужих, часто
і ворожих нам руках. Очевидно — ніякої
користи для нації в цього нема. Нашим
кличем, кличем нашої промисловості
має бути: будувати власними силами,
і то не шляхом індивідуальним, але шля-
хом промислових коопераций.

„Творчість маси“ — ось і другий клич
розбудови промислу. Кооперация — це
самооборона, це саме вихід із такого
положення, в яким ми нині находимосся,
а яке цілком недостатно національного ка-
піталу, неможливість чужої помічі і за-
гальна нужда.

Утворення одної галузи промислу ви-
магаємо доплуви сирівця або півспирі-
ців, переважно власних, отже авчачтє
розв'яз другого промислу і т. д. Це потре-
бує очевидно часу і довго ще може при-
дється нам авчирвати прогалини власно-
го промислу чужими фабрикатами. Але
крок вперед мусимо зробити, бо із своїм
теперішнім станом далеко не заїдемо.

Після світової війни переломилася ду-
ша Заходу. Вопа станула під впливом
Тейлора і Форда. Свід і нам нарешті
рушати вперед. Мусимо стати швайнар-
цями Сходу, а не кіргізами Заходу.

Інж. Юрій Крохмалюк.

Наймодніші Фудари, Маркізети, ба-
зовинні виробники фантазійні Крепачі,
легкі новинники, поручає в величезній
авборі фірма
АНТОНІЯ УВЕРІ
Львів, вул. Галичина 10.
Ті самі новости у філіях: в Стрию,
Дрогобичі, Тернополі і Тарнові.

Як живе провінція.

(Допис із Сокаля.)

Життя провінції пливє на вид спокійно,
однакє праця по наших культурно-освіт-
них та експонатизмних установах не завмирає.
Кожного тижня приходиться реєструвати
прояви цієї праці. Очевидно — вся ця дріб-
на праця не може мати більшого авчання
для загалу, однакє реєстрація і цих дріб-
них авдобутків та подій у своїй сумі дає
нам відрядний образ життя в повіті.

Ось коли візьмемо під увагу події в Со-
кальщині за один місяць (з половини
травня), то прийдеться нам зареєструвати,
що 12 травня святковано в „Бесіді“ 15-літ-
ній роковині смерті М. Коцюбинського.
Дня 17 травня відбулося у нас свято „Сі-
ського Господаря“. Після Богослуження в
місцевій церкві відбулася в год. 10-й ака-
денія в салі „Народної Торговлі“. Учас-
ників, на жаль, авчалося не багато, а то з
причини спізнених, але пильних весняних
робіт. А шкода, бо реферати були дуже
цікаві й гарно оброблені. Вечером цьогож
дня в ризках свята вистави у Сокалі ама-
торський гурток з села Довжичів драму
„За батька“. Гра сільських авнаторів була
зовсім добра, а деякі авчання їх виклики
доволі велику сценічну рутину. Дня 26
травня відбувся в „Бесіді“ авчич з нагоди
дволітніх роковин трагедії з дня 26 трав-
ня 1926 р. в Парижі, а в неділю 27 травня
авчаштовано заходом Кружка „Рідної Шко-
ли“ вітучу виставу „Малі авчани“. Виставу
пройшла авдато.

Дня 2 червня святкували ми пам'ять на-
ших полеглих героїв. Відбулося святочне
авчаштовано Богослуження і панахида. В
Богослуженні авчали участь „Луги“ з Со-

каля і Поторичі та доволі багато народу.
Збірка на інвалідів цьогож і найближчого
дня принесла понад 100 зол.

В неділю дня 3 червня (на Зелені Свята)
завчаштовано Т-во „Бесіда“ прогулянку у
Володимир Волинський. Прогулянка ця ма-
ла чисто товариський характер, однакє її
моральний успіх є дуже гарний; вона без
сумніву причинилася до поступенної авчід-
дації сокальського кордону. Прогулявочні
з Сокаля, опроваджувани гостинними го-
сподарями з Володимира, авчидли всі наші
історичні пам'ятки, похоронились тліним
останкам наших киянів, похоронених у со-
борі, а авчата авчали участь у Богослужен-
нях в соборі, авчаштованих українською
мовою. Богослуження ці та чудовий спів
зробили на сокальчанав авчавичайне вра-
ження. Вечером авчаштовали гостинні го-
сподарі спільну вечерю, на якій у дружній
гутірці навізано ближчі особисті авчави і
авчавлено всілякі авчавичайні питання дня.
В промовах усіх володимирців було авчав-
зане бажання, тби в першій мірі наші
центральної експонатизмні й торговельні уста-
нови поширювали терен свого ділення
і на Волині. В самому Володимирі авчиду-
вається пекуча потреба складу „Народ-
ної Торговлі“ і складу „Маслосоюзу“. В
реванж за гостинне прийняття прохали со-
кальчани володимирців прибути численно
на свято 30-літнього ювілею філії „Про-
світи“ в Сокалі. Підчас вечері авчавили при-
сутні 55 зол, 50 сот. на українських інва-
лідів. Другої днини після Богослуження
в українській православній церкві вернула
прогулянку, сердечне прощання громадяна-
ми Володимира, в Сокаль. На авчид ця про-
гулянка — авчавичайна подія, однакє всі учас-
ники прогулянки авчидили, що її моральний
успіх авчавичайно усе наші сподівання. На-
авчавуючи тісний особистий авчавинок, пі-
знаючи один одного, пізнаючи умови жи-
ття волинського міста, з авчавом і села, а
однакє приймаючи громадян Волині у
нас і авчавомлюючи їх з нашими життям-
буттям, небаром авчавидуємо напевно т. за-
сокальський кордон. Громадянам Сокаля
в першу чергу салі авчавити поважно за не
діло.

Дня 7 червня святкував Сокаль 25-літ-
ній ювілей Т-ва „Шкільна Поміч“, яке ве-
де бурсу св. о. Ніколая для учеників се-
редніх шкіл Сокаля. Ранком авчаштовано
в місцевій церкві Богослуження, а авчата
панахиду за померлих членів Товариства.
В 11 год. відбулася святочна академія при
участі хорів гімназійного, семінарійного
та оркестри учнів. Семінарія. Вступне слово,
авчичит про історію Т-ва, деклямація урив-
ка з повісті „Бурсак“ і авчавела сатира на
теперішні відносини в бурсі авчавилися на
програму цієї авчавної академії. Вечером
відбувся у власній доміції Т-ва, себто в
бурсі, комерс при участі інтелігенції та
міщанства Сокаля. В часі комерсу авчавірно
78 зол. на бібліотеку для бурсаків.

Як авчавувалося вище, тутешня філія
„Просвіти“ пригтовляється до 30-літнього
ювілею свого існування. Ювілей святку-
ватиме філія в місці вересні великим
авчавароднім авчавангом у Сокалі. Подробиці
святкування авчавищовуються по комісіях.
Пригтовляється до друку ювілейну книгу
з історичним оглядом розвитку філії та
статистикою читальн. Дня 11 червня від-
булась анкета авчаворучників читальн у
справі підготовки ювілею.

Щоб дати повний огляд праці в Сокалі,
належить ще авчавдати, що „Братство св.
Покрови“ докінчує будову своєї однопо-
верхової доміції, де буде приміщена за-
хоронка, а в партері склепи, між іншими
фривієр-українців.

Кооперативна організація в повіті кріп-
шає. Сільські кооперативи розвиваються
гарно і поширюють свій круг ділення, за-
кладаючи кооперативні цеголні, будуючи
свої доміжки, то-що. Повітовий Союз Ко-
оперативів рівнож приавав площу при го-
ловній вулиці в Сокалі і авчавує приступи-
ти до будови своєї доміжки. Салі авчавати
ще про працю наших агрономів, з по-
чину яких поширюються в повіті нові ме-
тоди господарської культури.

Це був би короткий огляд праці в пові-
товому центрі в Сокалі. Про життя і пра-
цю в поодинокіх селах не сталося місця
писати, якби пришлося хочби коротко
про все авчавати. Є спроби і авчаворотний
бік медалі, є дещо сумного, однакє ці авчави-
чені сторінки авчавичайно „про домо ностра“.
Найбільш пекучою потребою авчавється
недостаток обшного Народного Дому

в Сокалі, де могли би прихиститися всі на-
ші культурно-освітні установи. Однакє є
надія, що й ця справа небаром перейде на
реальний шлях.

Всі українські діти до української іма-
ні! — Хто минає рідну школу і посилає
дитинку до чужої школи, той ворог сво-
єї дитини й української нації!

Учительський і культурно-просвіт- ний зїзди в Брі.

Прага, 12. липня 1928 р.

Місто Брно, столиця Моравії, притягає
до себе зі всіх кілиць Чехословаччини
численну кількість авчавидувачів авчави-
сти сучасної культури Ч. С. Р. — авчави-
сти, що має своїм авчавианням наочно авчави-
ласти культурний розвиток цієї держави
за 10 років самостійного її існування. В
авчавику з авчавиства, що почався тут 26-
го травня п. р. і продовжиться до 30-го
пересня п. р. раз-ураз авчавидуватиме ріш-
номанітні авчавиди як красивого, так і авчави-
гально державного авчавиання.

Цими днями відбулися тут два зїзди,
які мають найбільший авчавинок з характе-
ром авчавиства, а саме, — учительський
зїзд — в днях 1-го і 2-го липня п. р. та
зїзд народно-просвітних працівників і
бібліотекарів — в днях 5-7 цьогож ли-
пня. На обох цих зїздах довелось мави
бути присутнім, як делегатом Украї-
ського Педагогічного Інституту ім. М.
Драгоманова в Празі.

Не маючи можливості переповісти
тут докладно про перебіг праці цих зїд-
дів, хочу авчавижити лише на тлі авчави-
тань, які мають авчавицільний інтерес, та
поділитися своїми думками й авчавиже-
нтями з приводу цих зїддів.

Учительський зїзд, що був організо-
ваний спілкою чехословачського учитель-
ства, мав характер маніфестаційного
зїзду: авчавианням його було — авчави-
ставити перед авчавом і громадяном
Ч. С. Р. ті авчавобутки, які досягав учи-
тельство на освітнім полі за останні 10
років, а також авчавиавити постулати для
розв'язку освітньої справи в майбутно-
му. На цьому зїзді було до-кілька рефе-
ратів авчавицільних педагогів Чехословаччини,
як нпр.: проф. Баджовського — „Шкіль-
на реформа Ч. С. Р.“, В. Венеша, посла
до парламенту, — „Шкільна та культур-
на політика в перше десятиліття Ч. С. Р.“,
дра І. Угера „Заповіт Коменського авчави-
поному народній“, дра К. Валквйського
— „Реформа учительської освіти у нас і
на чужині“ та ін.

Після авчавиання рефератів Організа-
ційний Комітет авчави проавчавт розв'язку,
який і був односталою авчавицільною авчави-
зією.

Суть цієї резолюції авчавицільно до авчави-
ставування того положення, що шкільне
закондавство Ч. С. Р. досі грунтується
на засадах часу і перед війни. Виходить
з цього авчавиження, зїзд висловив по-
бавиання, тби кінець-кінців була пере-
авчавида основна реформа шкіл матерії, авчави-
родних і середніх на засадах цієї
школи, тби справді було утворено е-
дину й модерну організацію всього шкіль-
ництва, щоб проекти шкільних законів
і авчавицільних розпоряджень не авчави-
робились без авчавицільної організації.

На цьомуж зїзді учительство Ч. С. Р.
має нагоду авчавижити свої почуття до
своїх провінційних, найстаріших педаго-
гів — І. Угелі, І. Черного та В. Венеша,
які непохитно стоять на охороні інтере-
сів школи й учительства Ч. С. Р. Найго-
ловнішою працею, яку переавчави учитель-
ський зїзд, салі авчавижити — авчави-
авчавицільно федералізм — федералізм всього учи-
тельства Ч. С. Р. та федералізм салі-
ського учительства. На авчавицільній Органі-
заційній Комісії в справі авчавицільно учи-
тельства всіх шкіл — народних, середніх
і високих — усіх народів, що заселюють
Ч. С. Р. підняв а питання про авчави-
авчавицільно до цієї федералії учительства еміграцій-
них українських шкіл на терені Ч. С. Р.
коли учительство цих шкіл побажало
приєднатися до цієї федералії. Комісія
односталою авчавицільно по питання по-
авчавицільно.

Щодо федералії авчавицільно учи-
тельства, то поки що до складу її авчави-
чительство Чехословаччини, Югославії
та Польщі (від двох цих країн на зїзді
були офіційні авчавицільно) та тави-
цільно.

А. ПЯСЕЦКІ С. А. КРАКІВВЛАСНІ СКЛЕПИ: Краків, Головний Ринок, Лінія А-Б і Ц-Д.
Варшава, Краківське передмістя ч. 7.порукає безконкурентно, у величезній виборі родів чокколад (сметанкової, молочної, десертної і до варення як також чокколадки, кармельки і цукри. — Не шумимою рекламою, але якостями знаменитими виробами, зробленими з гарантією чистих сировин, хочемо здобувати призначення найширших кругів, одночасно числячи найпристосованішим.
Замовлення приймає Народна Торговля у Львові.

48-50

— Рекорди. У Нью-Йорку продали відомий образ Рембрандта «Жінка, що тримає тор» за 1,500,000 дол. — 11-го п. м. був найгарячішим днем в Англії: температура в Лондоні доходила до 50 ст. у сонці і 27 в тіні. — Французька дитинка Марія Бастіє перелетіла з майдану Ле Бурже (біля Парижа) до Денпінгу 1154 км. від 7.23 ранку до 9 веч. і цим установила новий рекорд довжини лету на авіонеті.

— Відень проти Вільгельма II. Німецькі дитинки-рекордисти Казимі і Гюльєнфельд такі не могли відмовити собі поїздки і скористали із запрошення Вільгельма II, що видав в їхню честь бенкет. За не втрачені приготування бенкет відельського — «Аеролюбу», де відомі переважають соціалісти так само як у відельській магістраті. І цього також Франц Йосиф I. не передбачив.

— Чи можна цезувати безслідно? У зв'язку з фактом, що бельгійський банкір Леренштайн ще до цезуву безслідно, один із париських часописів подає цікаву інформацію. У Парижі по статистичній щорічній щонайменше пересікло 500 осіб. Щорічно 500 осіб зриває несподівано всі зв'язки зі своєю ріднею та знайомими і починає нове життя під іншим ім'ям в іншому місті. У сучасній Європі, як упевняє один член тайної поліції в Парижі, довісім не важко цезувати безслідно.

— Аматорський гурток в краю будувати маючу завітати в село мало знайома з нас досі формою театральних вистав, а саме гротесковим театром Лялох, який виїжджає зі Львова на навігаційну мандрівку зі славновісним вже «Вертепом Наших Днів» — Галактіона Чиніа і Ле-Ле. У «Вертепі» схоплені в сатирично-гумористичній формі проміж громадянського життя головно з виборчого періоду з метою викласти його деякі хити і невідповідності. — «Вертеп» відідає місцевості: Сокаль 18/VII, Раву руську 19/VII, Любачів 20/VII, Яворів 21/VII, Радзівів 22/VII, Броди 23/VII, Олесько 24/VII, Золочів 25/VII. 108 2-2

Театри.

Міський великий театр:
18-го г. 7-30 «Селянська хоробрість» і «Паяси».

19-го г. 7-30 «Аїда».

Міський «Театр Новин»:
18-го Нова програма «Qui pro quo» п. в. «Тинки».

КІНА.

«Палас». Мушкетери перед шлюбом.
«Леп». Легкосерда Зуя і «Рів-Тін-Тін».

«Аполло». Муж без шлюбу і «Донька сатани».

«Фатаморганга». Велика парада на мотозі і «Хресний шлях жінки».

«Байка». Люди й звіроти.

Дописи.

УГНІВЩИНА. (Організаційний рух) Дня 28 червня п. р. відбувся в Угнівці в селі чигальні «Просвіти» окружний Народний З'їзд представників зі всіх сіл угнівського судового повіту. В нарадах З'їзду взяло участь 234 делегатів. З'їзд відкрив окружний організатор інж. Корніло Целевич з Угнова і в довільній промові вказав на доцільність і konieczність політичної організації повіту під жовто-блакитним стягом Національного Об'єднання. Вказав при цьому, що недостатня такої організації далася відчувати при щорічних виборах, бо, на жаль, чотири наші громади не солідаризувалися з Угнівщиною і голосували на ненаціональних кандидатів. Тепер політична організація слід обновили по всіх селах, бо лише в організації сила і будучина народу. Вкінці інж. Целевич відчитав листа від посла В. Кохана, в якому він оправдав свою непристосованість (мусів бути тогочасно в іншому місті) і вказав, якими шляхами повести організацію. До президії зборів обрано одностайно: головою о. дек. О. Сина Чеховича з Ричині, секретарював Вол. Петришин, студ. прав з Угнова. Реферат про партійну організацію вголосив інж. Корніло Целевич, який описав поспіль і відчитав організаційний статут партії. Відтак вимовлялися над рефератом дискусія, в якій забирали голос гром. Василь Мартин з Угнівця, підкреслюючи вагу і доцільність політичної організації для недержавного народу. Гром. Тинчиня-Морський Микола з Вербиці у своїй промові рівнож вказав на певну потребу такої організації.

Гром. Пушкар Гриць з Вербиці поставив внесення на вибір Народного Комітету Угнівщини, який і вибрано з інж. Корнілом Целевичем на чолі. До Комітету увійшов о. Йосиф Чехович і дев'ять найважливіших громадян-діячів з судового угнівського повіту. Перед закінченням зборів увійшли на на сцену поліція і стала перевіряти запрошення. Командант поліції списав протоколи, що сім осіб було без запрошень, хоч вони аттестовані були в списку присутніх, а підчас перерви загубили запрошення. Нова партійна Управа взялася зразу енергійно до праці. Розіслано організаційний статут по селах і розписано народний партійний податок.

ВИШНІВЧИК. (З культурного фронту.) Завдання новооснованому у Вишнівчику (Підгаєччина) кружкові «Союзу Українок», головою якого є п. Марія Чолієва, культурна праця в селі пішла значно вперед. Жінцотво, зорганізоване в кружок, взяло активну участь у виборах до союму і сенату і до виборчої урни притягнуло все жінцотво села. Спільно з товариством «Сокира» веде аматорський гурток, який дає вистави на потреби тих товариств, як також улаштовано Шевченківський концерт, з якого перелано 20 дол. на фонд «Учтеска». В кружку «С. У.» вибрано секції освіти, церковну, допомогову і факхову, які ведуть свою роботу, чим примушують і муштин братись за працю. Душею кружка «С. У.» є його голова п. Марія Чолієва, яка зуміла об'єднати коло себе жінцотво Вишнівщини й надала напрямку його праці. Було б бажаним, щоб і інші півні, яких доля звела в нашім селом, пішли слідом п. Чолієвої.

ОПОВІСТКИ.

«Вертеп Наших Днів» Галактіона Чиніа і Ле-Ле:

Раву руську, четвер	19/VII	•
Любачів, п'ятниця	20/VII	•
Яворів, субота	21/VII	•
Радзівів, неділя	22/VII	•
Броди, понеділок	23/VII	•
Олесько, вівторок	24/VII	•
Золочів, середа	25/VII	•

Новий Український Театр дир. П. Карбіновича.

Скоде 19/VII Маруся Богуславка.
20/VII Казка Стар. Малина.
Синев. Вижіє 21/VII Гейша.

Корчун 22/VII Маруся Богуславка.
Конюхів 23/VII Маруся Богуславка.
24/VII Вій.

Жертви на допомогу ветеранам (ФГ). Виказ за IV—VI 1928. Вол. Брикович 3, Вол. Білинський, Бер. 10, о. Ів. Брикович 13, Ів. Бабій 9, К. Бутринський 4, Д-р Д. Блавацький 6, Д-р Р. Білас 10, М. Брилинський 6, О. Боднарчик 4, М. Балажук 7-50, М. Болговський 9, О. Бехметко 2, М. Байрак 2, Ст. Бріць 6, Д-р О. Борис 6, Д-р Т. Бурчаківський 8, Д-р О. Бай, Бусь 6, І. Баглай 4, Б. Білинський, Борши 2, о. М. Блозовський 6, Ів. Брикович 12, Д-р М. Бих, Кош. 15, Богослови. Львів 15-80, О. Бачинська, Стр. 2, Д. Богачевський 4, В. Волянський 5, Д-р В. Волян 2, Ів. Волюшин, Борш. 10, Т. Волянський 15, Д-р В. Вітоминський 16, В. Васильків 3, Ст. Волошинський 9, Д-р І. Вегера 3, В. Воробець 8, Н. Велитковський 6, Е. Винярський 3, О. Верхола 6, Д-р О. Волинський 5, Д-р М. Волошин 10, В. Вороновський 4, о. Ст. Венгрович 2, Вітвинський 2, Д-р І. Венгровський 8-85, о. О. Галевич 2, о. І. Гайдукевич 2, Д-р Н. Гіряк 10, П. Гайчук 6, Б. Грабовський 6, Ст. Гайдушок 3, С. Громницький 8, Ю. Галяревич 9, О. Ганницький 9, М. Галушницький 15, В. Гринича 4, М. Губчак 10, Мих. Гринича 10, О. Гладковський 12, Гафтич 4, Р. Голяк 2, Р. Гузар 3, І. Герасимович 3, о. А. Гавришак 5, о. Р. Ганас 2, Грабар 6, о. Е. Гавришак 2, О. Годинський 1-50, І. Горинський 3, М. Гавришак 15, Е. Гладковський, Дрогобиць 6, Н. Гайда 1, Д-р В. Гамаль 5, М. Г. Горбачевський 4, І. Гавришак 5, Д-р О. Гробельний 10, Гр. Гонтарський 12, П.

Горадь 9, Гресько 2, о. І. Гураль 5, Галам, Гапичин 4-40, інж. П. Дурбас 15, о. М. Дичковський 9, Гр. Дмитрів 4, В. Дувазо 9, Д-р О. Степанів-Дашкевич 2, Аг. Добрянський 1, В. Думановський 4, Д-р Р. Дашкевич 10, І. Дигдалевич 10, о. Р. Демчук 10, Д-р В. Елєкторович 10, І. Желіско 6, Ст. Жук 1, П. Загаєвич 4, о. Землинський 8, М. Зінко 2, М. Іваненко 2, Д-р І. Іванець 4, М. Колюба 25, В. Курілович 9, О. Костик 6, М. Капустя 12, В. Кудрик 6, Д-р М. Ковалевський 6, М. Климківчак 4, Д. Конюх 9, Я. Косович 6, В. Кмінічак 6, М. Кордуба 2, М. Керницький 2, О. Кушак 3, І. Костельний 10, О. Кутний 3, Д-р В. Константинович 14, о. А. Камшанюк 2, Ст. Коренький 3, М. Конко 6, Д-р Іван Куличинський 20, О. Карпінський 4, о. Л. Курманович 150, Ст. Кущир 3, І. Кобилянський 5, Д-р З. Копертинська 10, Ф. Крипницький 150, о. Б. Ковальський 3, В. Кузюкович 6, Р. Кочержук 7, Кисілевський Львів 3, о. Ом. Кривач 5, Д-р І. Лазор 4, Д-р М. Лепкалюк 6, Ю. Левинський 9, Яр. Левинський 15, о. Д-р В. Лаба 15, Д-р Ю. Леміш 6, Л. Лепкий 9, І. Лєнь 3, Д-р Ос. Левинський, Дел. 10, Юр. Левинський, Львів 9, І. Лада 2, Вас. Левинський, Львів 3, С. Лехашевич 2, С. Лешій 6, Мро. Луцький 20, Д-р А. Лунів 20, О. Литвин 3, О. Лєсют 3, І. Мелідь 3, о. Й. Малинський 6, Гр. Марет 6, Д-р М. Мельник 2, С. Магалець 2, В. Мудрий 6, Д-р М. Метанка 10, А. Мудрик 9, Т. Мертвинський 4, Д-р Л. Максимович 5, Д-р Л. Макарушка 7-50, о. О. Малиновський 6, М. Мельничук 4, Б. Макарушка 3, П. Мліновський 2, А. Милляк 2, П. Мороз 6, Д-р С. Мапейович 8, Д-р М. Миколайчик 10, П. Мечник 2, Д-р В. Мусович 12, Я. Магуга 5, пос. Максимович 10, Л. Наляковий 9, Д-р І. Ніччак 8, Я. Насс 6, Д-р О. Навроцький, Дел. 5, І. Нагайський 6, О. Наконечний 5, о. В. Наляковський 6, І. Носиць 2, Д-р О. Олійник 5, Л. Огоновський 6, Д-р Я. Олександрович 5-50, Ст. Окопний 6, С. Олександрович 1, В. Ольховий 15, Д-р Яр. Олександрович 10, Гр. Олександрович 5, П. Постолок 7-50, П. Петрик 3, Л. Паляк 6, К. Плетінка 3, І. Пак 3, Ст. Поліський 3, І. Папеленко 4, М. Пятко 12, Б. Попель 1-50, М. Попель 1, о. Попович. Дрог. 2, Д. Попович 1, о. Ієтговський 9, В. Паляк 12, А. Підковит 9, А. Паляк 9, о. В. Подольничук 5, Д-р П. Пахійчук 5, Юр. Подольський 4, Д-р З. Петрик 7-50, о. В. Пилипчук 6, Г. Пинас 16, Паджарко, Дрог. 1, П. Пасіка 5, І. Прилука 25, Д-р М. Росляк 8, рад. Рожанковський 15, І. Ринавний 4, Д-р М. Рожанковський, Казимі 30, І. Рудницький 4, Р. Раковський 5, Д-р З. Русин 10, о. Д-р І. Ретель 3, інж. В. Рижевський 10, Ор. Радловський 10, Д-р І. Романівський 3, Д-р Р. Скіпий 15, П. Смаль 9, о. Т. Сембай 6, о. М. Содомира 8, Д-р Р. Слюзар 5, В. Солчанський 1, Р. Смалько 2, Яр. Скопчак 12, Л. Савойка 1-50, П. Сікач 4, І. Сежний 7-50, Д-р В. Старосольський 2-50, П. Франко 24-10, Т. Франко 1, Л. Федорович 5, М. Хоминський 3, І. Хмара 6, М. Хоминський 2, М. Хроноват 4, Р. Пегельський 4, В. Целевич 4, К. Целевич 10, І. Цаняк 2, Е. Чесник 3, о. В. Чопей 6, Д-р В. Чапельський 5, П. Чубатий 12, В. Чарнецький 4, Т. Шиткевич 11, Ю. Шепарович 15, Лел. Шепарович 30, М. Шпайло 10, Юр. Шепарович 6, Д. Шмідельський 2, Д-р Е. Шуровський 15, Д-р В. Шуровський 9, К. Єзерський 9, З. Юзичинський 4, Л. Ясінчук 6, Д-р Е. Якевич 4, Н. Янів 5, О. Яворський, Шлаг. 5, Невідомий 6. — Просимо відрізняти загалом! Приднуйте другий!

ДРІВНІ ОГОЛОШЕННЯ

ВДОВА по священнику бездітна в снід віку, господарна, енергійна, приймає зарплату домі у безденного сиротинника або самотнього чоловіка. Зголошення адміністрації «Діла» під «Праця». 110 1-2

БІЖУТЕРІЮ, СРІБЛО, ГОДИНИКІ порукає дешево Домбровський Розанжєвський Львів (Готель Жоржа), вул. Академічна ч. 2. Догляди усякі. 2461 4-2

ФАБРИКА «Дріт» Львів-Замарстинів Король Яна III ч. 5 порукає найдешевше сити до куриних, улаштує підкопоти огорожі телисони, кортів, віль, городів, разом з брамами фіртками. Телефон 16-15 і 13-27. 2154 11-2

БІЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ І СРІБНІ ВІН- РОБИ продає за готівку і на рати від десятих літ у цілм краю знісна фірма Іван Зельтенрайх, Львів, па. Марійська 5. Купують брильянти, золоті, срібні, плачу найвищі ціни. 3 11-2

ГРЕБЕНІВ. Від 16 липня курс рутанки лінійної під факховою управою. Купець, соняшні воздушні і річні з наукою плавання. Літничі віллі «Зелені» користують з 50% знижки. Зголошення приймає інж. Козаменич, Гребенів. 35 4-1

УЧИТЕЛЬ ГІМНАЗІЇ «Р. Ш.» прийме на серпень лекцію в горах або в крапці околиці. Вимости дуже малі. — Зголошення з умовами під «Фері» до Адміністрації «Діла». 109 2-1

ЛІЖКО «Патент» з дивановою матеріалом складає 30 дол. є ідеалом при браку місця. — Фабрика ліжок Заск, Личаківська 132. 25 5-6

У НЕВАЖНЯЄТЬСЯ книжку ліськову Івана Максимовича ур. 1896 р. в Ричинах, видану через П. К. У. Горохов Ягай. 100 2-2

УЧИТЕЛЬ народний, літ 42, бажає знаківства з відповідною панною або вдовою в матримоніальній під. — Оферти слати до Адміністрації «Діла» під Негайне сватання. 106 2-2

ДЯК кавалер обійме негайно посаду. Зголошення з поданням устий в гр. кат. уряді парох. у Ворохті. 844-5

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Спеціаліст надуг легінів, серця і жгулуг

д-р Фелікс Ган

Львів, Городецька 46.

2353 Пересвітлення Рентгеном. 10-20

ПЕРЛЬМУТТЕРА УЛЬТРАМАРИНА

є безгладно найліпшою і найвидатнішою фарбою до біллі, ванни і малювських цілей. Відзначена на виставках в Брюсселі, Медіолані і Парижі золотими медалями. 1302 Скризь до набуття. 27-

Дентист Яків Насс

Львів, вул. Сикстуська ч. 17. II. п.

Скріплювання хитяючих зубів, щодобування й винищення зубів без болю. Штучні зуби в кавчуку і золоті після американської системи. Пациєнтів з провінції полагодується в найкоротшому часі. П. Т. Урядович і студентка значна 111 знижка. Подекти в сплатах. 1-3

ПРОДАЖ НА ДОГІДНІ СПЛАТИ!

МАШИНИ ДО ШИТТЯ

ГРАМОФОНІ

РОВЕРИ

МОЛОЧНІ КРУЖЛІВКИ

Іх складові часті

ПРИБОРИ ДО КРАВЕЦТВА

І РУЧНИХ РОБІТ

ВЛАСНИЙ ВАРСТАТ НАПРАВ

Александр Малімон

2496 Львів, вул. Валога 11 а. 6-2

„ФОСФОР“

ФАБРИКА ШТУЧНИХ НАВОЗІВ

Л Ї В І В

БАТОРІЯ 32 Телеф. 50-69

СУПЕРФОСФАТИ: кістні і фосфорово-азотові, **МІНЕРАЛЬНІ** і амонікові. **РЕФОРМФОСФАТИ:** кістні і мінеральні від 18 до 26% P₂O₅. **ТОМАСИНИ:** «Columeta», — «Зоря» і інші як красні так і закордонні. **СОЛІ ПОТАСОВІ** і **КАЛІЙНІ**, **АЗОТНЯК**, **САЛІТРА** (Хоржовська) амоніова. **САЛІТРА** чилійська — **СІРЧАН** амоніовий. **Важко навозове паленіє і мелані (97% СаО) — будівельне вапно** **ФОСФОРІТИ** палені і мелані (СаО) з розп. P₂O₅.